

6. నమాజ్ విశిష్టత, ఆదేశాలు

وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ
الَّذِينَ يُظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلْقَوْنَ رَبَّهُمْ فَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ

మీరు ఓర్పు ద్వారా, నమాజు ద్వారా సహాయం అర్థించండి. నిశ్చయంగా ఇది కష్టమయిన పనే. కాని (అల్లాహ్ కు) భయపడేవారికి (ఇది సులువైన పని). (ఎందుకంటే) ఎట్టకేలకు తాము తమ ప్రభువును కలుసుకోవాల్సి ఉందనీ, ఆయన వైపునకే మరలిపోవలసి ఉందనీ వారు నమ్ముతారు.

(అల్ బఖర 2 : 45, 46)

నేటి జుమా ఖుత్బాలో నమాజ్ విశిష్టతలను, ఆదేశాల గురించి తెలుసుకుందాం. ఇస్లాంలో నమాజ్ అతి కీలకమైనది. ఇస్లాం నమాజ్ కు ఎంతో ప్రాముఖ్యం ఇచ్చింది. సద్వచనం(కలిమయే తయ్యబా) తరువాత ఇస్లాం ధర్మానికి రెండవ మూల స్తంభం నమాజ్. ఈ మూలస్తంభం మీదనే ఇస్లాం ఉంది. ఖుర్ఆన్, హదీసుల్లో నమాజ్ ప్రాముఖ్యత గురించి తెలుపబడింది. సూరె బఖరలో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

నిశ్చయంగా, అది (నమాజ్) వినములైన వారికి తప్ప ఇతరులకు ఎంతో కష్టతరమైనది. అట్టివారు తాము, తమ ప్రభువును నిశ్చయంగా, కలుసు కోవలసి ఉందనీ, ఆయన వైపునకే మరలిపోవలసి ఉందనీ నమ్ముతారు. (అల్ బఖర 2:45,46)

అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు:

إِنْ أَوَّلَ مَا يُحَاسَبُ بِهِ الْعَبْدُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عَمَلِهِ صَلَاتُهُ
فَإِنْ صَلَحَتْ فَقَدْ أَفْلَحَ وَأَنْجَحَ وَإِنْ فَسَدَتْ فَقَدْ خَابَ وَخَسِرَ

“ఇన్న అవ్వల మాయుహాసబు బిహిల్ అబ్దు యామల్ భియామతి మిన్ అమలిహి సలాతుహు ఫ ఇన్ సలుహాత్ ఫఖద్ అఫ్లహ వఅన్జహ వ ఇన్ ఫసదత్ ఫఖద్ ఖాబ వ ఖసిర” “తీర్పుదినాన అల్లాహ్ సమక్షంలో దాసుని ఆచరణలు ఉంచబడినపుడు మొట్టమొదట నమాజ్ గురించి లెక్క అడుగబడు తుంది. నమాజ్ లెక్క సరిగా ఉంటే అతడు విజయం, మోక్షం పొందుతాడు. ఒకవేళ నమాజ్ లెక్క సరిగా లేకపోతే నష్టం, పరాభవం పొందుతాడు.

సూరె ఇబ్రాహీమ్ లో అల్లాహ్ ఆదేశం ఇలా ఉంది:

قُلْ اِلٰهِيَ الْاِنْسِ اَنَّمُوْا الصَّلٰوةَ وَرَزَقُوْا مِّنْ رَّزَقِہُمْ سِرًا وَعَلٰنٍ

○ مِّنْ قَبْلِ اَنْ يَّخْلُقُوْا لَہُمْ فِیْہِ وَلَا حِلَّی

“ప్రవక్త ! విశ్వసించిన నా దాసులకు ఎలాంటి క్రయవిక్రయాలు, స్నేహ సహకారాలు జరగని దినం రాక ముందే నమాజు వ్యవస్థ నెలకొల్పమని, మేము ప్రసాదించిన సంపద నుండి రహస్యంగానూ, బహిరంగంగానూ దాన ధర్మాలు చేయమని చెప్పు” (అల్ ఇబ్రాహీమ్ 14 : 31)

మరో చోట ఇలా ఆజ్ఞాపించబడింది.

﴿31﴾ اٰیٰہِ الْاِنْسِ اَنَّمُوْا الصَّلٰوةَ وَلَا تَكُوْنُوْا مِّنَ الْفٰسِقِیْنَ

“ఆయనకు భయపడుతూ ఉండండి. నమాజును స్థాపించండి. బహుదైవా రాధకులతో కలసిపోకండి.” (అర్ రూమ్ 30 : 31)

నమాజ్ వ్యవస్థను నెలకొల్పి, వాటిని పరిరక్షించునే వారే నిజమైన విశ్వాసులు. నమాజ్ వ్యవస్థలో అశ్రద్ధ, బద్దకాన్ని ప్రదర్శిస్తూ నమాజులు సక్రమంగా చేయనివారు నమాజీలు అనిపించుకోరు. విశ్వాసులకు, అవిశ్వాసులకు మధ్యగల విచక్షణా రేఖ నమాజ్. దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఈ విధంగా ఉద్ఘోషించారు:

اَلْعٰہِدُ الَّذِیْ بَیْنَنَا وَبَیْنَهُمُ الصَّلٰةُ، فَمَنْ تَرَکَهَا فَقَدْ کَفَرَ

“అల్ అహ్దుల్లాజీ బైననా వ బైనహుమ్ అస్సలాతు ఫమన్ తరకహా ఫఖద్ కఫర” “మన(ముస్లింల) మధ్య వారి (తిరస్కారుల మధ్య) ఉన్న ఒప్పందమే నమాజ్. దాన్ని త్యజించిన వాడు తిరస్కారానికి ఒడిగట్టినవాడు.

(మున్నద్ అహ్మద్, సునన్ తిర్మిజి)

మరో హదీసులో ఈ విధంగా ప్రవచించారు: “ఇస్లాం మూలాధారాలు మూడు. ఒకటి, అల్లాహ్ తప్ప వేరే అరాధ్యదైవంలేదని సాక్షమివ్వటం, రెండు నమాజ్ స్థాపన, మూడు రమజాన్ ఉపవాసాలు. ఈ హదీసులో జకాత్, హజ్ల ప్రస్తావన లేదు. ఎందుకంటే అవి రెండు ధనికులపై మాత్రమే విధిగా ఉంటాయి. కలిమా , నమాజ్, రమజాన్ ఉపవాసాలు ఈ మూడు ప్రతి మనిషిపై తప్పనిసరి. ధనికుడైనా, నిరుపేదైనా వీటిని పాటించి తీరాలి. కాని జకాత్, హజ్ విధులను ధనికులైన ముస్లింలు మాత్రమే నెరవేర్చగలరు.

జాబిర్ (రజి. అన్ను) కథనం: దైవ ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఇలా ప్రవచించారు: **يَنْزِلُ الْجَلِيلُ، وَيَنْزِلُ الشَّيْءُ الْكَبِيرُ - أَوْ الْكُفْرُ - تَرَكَّ الْمَلَأَ -** “బైనర్రజులి వబైనషిర్కి అవిల్ కుఫ్రి తర్కుస్సలాతి” (విశ్వాసి అయిన) ఒక వ్యక్తి-కుఫ్ర్, బహుదైవారధన (షిర్క్)లకు మధ్యగల విచక్షణా రేఖా నమాజ్ని పరిత్యజించటమే. (సహీహ్ ముస్లిం)

అంటే నమాజ్ను త్యజించువాడు తిరస్కారి. నమాజ్ స్థాపన విశ్వాసానికి ప్రతీక. ఇక్కడ గమనార్హమైన విషయం ఇంకొకటి కూడా ఉంది. అదేమంటే- ఏ నమాజు విశ్వాసానికి నిదర్శనంగా పేర్కొనబడిందో, ఏ నమాజు క్షమాభిక్షకు సాధనమని చెప్పబడిందో, ఏ నమాజు ముక్తికి సోపానమని అనబడిందో అది వేళకు చేయబడే నమాజు, క్రమం తప్పకుండా చేసే నమాజు అని మరువరాదు. నిర్ధారిత వేళల్లో జమాఅత్తోత్ కలిసి చేయకుండా అప్పుడప్పుడూ తమకు వీలు కుదిరినప్పుడు, లేక సౌకర్యం ఉన్నప్పుడు చేసే నమాజు వల్ల ఒరిగేదేమీ ఉండదు. పైగా అటువంటి నమాజు వారి పాలిట భారంగా పరిణమిస్తుంది.

అనస్ (రజి అన్ను) కథనం ప్రకారం: దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: ఎవరయినా ఉన్నత రీతిలో వుజూ చేసి, తొలివేళలో నమాజ్ కై నిలిచి అత్యంత భయభక్తులతో, వినమ్రతతో, ఏకాగ్రతతో ఖియామ్, రుకూ, సజ్దాలు చేస్తూ, నమాజ్ ముగిస్తే.. నమాజ్ అతన్నుండి సెలవు తీసుకునేటప్పుడు మెరిసే కాంతిలా ప్రజ్వలిస్తూ నమాజీతో ఇలా ఉంటుంది. “అల్లాహ్ నిన్ను కూడా రక్షించుగాక”. మరెవ్వరయితే తొలివేళలో కాకుండా ఉన్నత రీతిలో వుజూ చేయక, భయభక్తులలో అత్యంత వినమ్రతతో ఖియాం, రుకూ, సజ్దాలు చేయడో నమాజ్ అతన్నుండి సెలవు తీసుకుని వెళ్తూ కాంతి హీనంగా నిస్తేజంగా ఉంటుంది. ఇక

ఆ నమాజ్ అల్లాహ్ కోరినంత ఎత్తుకు చేరుకున్న మీదట పాతగుడ్డ పేలిక మాదిరిగా అది ఆ నమాజీ ముఖంపై తిప్పి కొట్టుబడుతుంది.

దైవప్రవక్త (స) వారి ఈ ప్రసంగాన్ని బట్టి సజావుగా చేయబడే నమాజు ఏదో, ఎటువంటి నమాజు దైవసన్నిధిలో ఆమోదముద్ర పొందుతుందో, ఏ నమాజు త్రోసిపుచ్చబడుతుందో స్పష్టంగా అవగతమవుతోంది. కాకి ముక్కుతో టకటకా పొడిచినట్లు ఆదరాబాదరాగా సజ్దాలు చేసి, కేవలం కొన్ని నిమిషాల్లోనే బోలెడన్ని రకాతుల నమాజు ముగించే వారికి ఇది హెచ్చరిక. అలాంటి వారు అల్లాహ్ కు భయపడాలి. మనసును అల్లాహ్ యందే లగ్నం చేసి నింపాదిగా నమాజు చేయాలి. లేనిచో అట్టి నమాజు వారి పాలిట కష్టతరమవుతుంది.

ఇబ్నె మస్ఘూద్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఇలా ప్రబోధించారు: “తొలి వేళలో చేసే నమాజ్ ఆచరణలన్నీంటిలోకెల్లా శ్రేష్ఠమైనది”. (సునన్ తిర్మిజి)

ఫర్ష్ నమాజ్ ను సాముహికంగా మస్జిదులో జరపాలి. సామూహిక నమాజు సందర్భంగా చక్కగా వరుసలు తీరి నిలబడాలి. భుజానికి భుజం ఆనించి తిన్నగా నిలబడాలి. మధ్యలో ఖాళీని వదలకూడదు. కాని మనలో ఎంతమంది ఈ నియమాన్ని పాటిస్తున్నారో సమీక్షించుకోవాలి. అల్లాహ్ మనందరకీ మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) విధానం ప్రకారం నమాజు చేసే సద్బుద్ధిని ప్రసాదించుగాక! (ఆమీన్)

నమాజీ సోదరులారా!

నమాజ్ గురించి దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఒక ప్రసంగంలో ఇలా ప్రవచించారు: “మీలో ఎవరి ఇంటి ముందయినా సెలయేరు ప్రవహిస్తూ ఉందనుకోండి. ఆ ఇంటి అతను ఆ సెలయేరులో ప్రతీరోజు ఐదుసార్లు స్నానం చేస్తూ ఉంటే అతని ఒంటి మీద మురికి మిగిలుంటుందా?, అందుకు అనుచరులు ‘లేదు అతని శరీరం మీద ఎలాంటి మురికి మిగిలుండదు. అని బదులిచ్చారు. అప్పుడు దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) “ఐదు పూటల నమాజ్ కూడా అంతే, అల్లాహ్ వాటి మూలంగా పాపాలను తుడిచిపెట్టేస్తాడు” అని చెప్పారు. తర్గిబ్ వ తర్గిబ్ లో అనస్ (రజి) కథనం: దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ప్రబోధించారు. “నిస్సందేహంగా ప్రతీ నమాజ్ వేళలో అల్లాహ్ తరపున నియమించబడిన ఒక దైవదూత ఇలా అంటాడు. ‘ఓ ఆదం సంతానమా! ఏ అగ్నిని నువ్వు మండించావో దాన్ని చల్లార్చటానికి లే, ఉపక్రమించు-నమాజు చేయి’ (తబ్రానీ)

మనిషి ద్వారా పొరపాట్లు, తప్పులు జరిగినపుడు నరకాగ్ని భగ్గుమంటుంది. మంట ఎక్కువై పోతుంది. ఎందుకంటే అది అల్లాహ్ ఆగ్రహానిలయం కాబట్టి. నమాజు సమయం ఆసన్నమయినపుడు కరుణాకటాక్షాల ద్వారాలు తెరువబడతాయి. అప్పుడు ఆ దైవదూత ఇలా అంటూఉంటాడు: “ప్రజలారా! మన్నింపు మరియు కారుణ్య సమయం ఆసన్నమయింది. దైవారాధనకు ఉపక్రమించి నమాజ్ చేస్తూ అల్లాహ్ ను క్షమాభిక్ష వేడుకోండి, మీ పాపాలు తుడిచివేయబడతాయి. నరకాగ్ని జ్వాలలు చల్లార్చబడతాయి”.

మరో హదీసులో దైవ ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఇలా ప్రవచించారు: ప్రతి నమాజు వేళ అయినపుడు దైవదూత ఎలుగెత్తి ప్రకటిస్తాడు: “ఓ ఆదం సంతానమా! నీవు నీ పాపాల ద్వారా ఏ అగ్నిని రాజేశావో దాన్ని చల్చార్చుటకై నమాజు స్థాపించు.

దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ప్రవచనాలను శిరసావహిస్తూ సత్యసన్మార్గగాములు నమాజుకై ఉపక్రమించి తహరత్ (పరిశుద్ధ)ను పొంది వుజూ చేసుకుని నమాజు చేస్తారు. దైవప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఇలా ఉద్బోధించారు: “ప్రతి నమాజు దాని క్రితం నమాజ్ వరకు, ప్రతి జుమా మరో జుమా వరకు రమజాన్ మాసం-సంవత్సరం పొడుగునా జరిగే పాపాలకు పరిహారం అవుతుంది అయితే అందుకోసం కబాయిర్ (ఘోరపాపాలకు) దూరంగా ఉండాలి.

(సహీహ్ ముస్లిం)

పాపాలను తుడిచి వేసుకునేందుకు నరకాగ్నిని చల్లార్చేందుకు వారు నమాజు చేస్తే రెండు నమాజువేళల మధ్య జరిగే పాపాలు కూడా క్షమించబడతాయి. ఫజర్ నమాజు చేసిన వ్యక్తి జోహార్ నమాజు చేస్తే వాటి మధ్య జరిగిన పాపాలు తుడిచివేయబడతాయి. ఇలా ఐదు పూటల నమాజులు వాటి మధ్య జరిగే పాపాలకు పరిహారం (కఫారా) అవుతాయి. ఇలా ప్రతీ నమాజును భక్తి శ్రద్ధలతో చేసే వ్యక్తి జన్నతీగా (స్వర్గవాసి) గా తెల్లవార్చుతాడు. నమాజుల పట్ల అశ్రద్ధ చూపేవాడు, నమాజులను త్యజించేవాడు వాడి పాపాల మూలంగా నరకవాసి (జహన్నమ్)గా ఉదయం గడుపుతాడు. నమాజ్ మామూలు విషయం కాదు. దీనికి ఇస్లాంలో ఎంతో ప్రాముఖ్యత, విశిష్టతా కలదు. దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) తమ అంతిమ దినాల్లో వ్యాధిగ్రస్తునిగా ఉన్న సమయంలో కూడా నమాజు గురించే

పదే పదే తాకీదు చేసేవారు. ఉమ్మె సలమా (ర.అన్న) కథనం: దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఏ వ్యాధితో మరణించారో ఆ వ్యాధిలో ఉన్నప్పుడు నమాజు గురించి బానిసల గురించి పదే పదే చెప్పేవారు. నమాజులను కాపాడమని, బానిసల పట్ల మృదువుగా వ్యవహరించమని తాకీదు చేసేవారు.

అల్లాహ్ విధిగా నిర్ణయించిన ఐదుపూటల నమాజును ఎవరైతే చక్కని రీతిలో వుజూ చేసుకొని, తొలి వేళలో ప్రతీ నమాజును చక్కని రుకూ, సజ్దాలతో నిదానంగా, హుందాగా చేస్తారో అలాంటి వారికై అల్లాహ్ వాగ్దానం ఉంది. అల్లాహ్ అతన్ని క్షమిస్తాడు.

మరెవరైతే నమాజులను కాపాడుకోవడో నమాజు వ్యవస్థను స్థాపించడో అలాంటి వారికి అల్లాహ్ వాగ్దానం లేదు. కాని వయీద్ (హెచ్చరిక) ఉంది. అల్లాహ్ అతన్ని శిక్షిస్తాడు.

హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (ర.అన్న) కథనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఇలా ప్రబోధించారు: “నమాజు తరువాత మస్జిదులో జిక్రే (నామస్మరణ) చేస్తూ సమయం గడపటం, జమాత్ కోసం, జిక్రే కోసం మస్జిదుకు నడిచి వెళ్ళటం, ఇబ్బందికర పరిస్థితుల్లో (చలికాలంలో) వుజూ పూర్తిగా చేయటం చల్లటి నీటితో వుజూ చేయుటకు మనసొప్పుదు. కాని అలాంటి సమయంలో కూడా వుజూ చేయటం) ఇవన్నీ మనిషి పాపాలకు పరిహారాలు (కఫ్ఫారా).

ఇలా తన జీవితాన్ని గడిపి, ఆ స్థితిలోనే మరణించే వ్యక్తి పాపాల నుండి అప్పుడే తన తల్లి కడుపున పుట్టిన శిశువులా పవిత్రుడవుతాడు.

నమాజును స్థాపించటం వల్ల అతని ఇహలోకం, పరలోకమూ బాగు పడు తుంది. పాపాలన్ని ప్రక్షాళనమై నరకాగ్నికి దూరమై స్వర్గంలో చేర్చబడతాడు.

బురైదా అస్లమీ (ర.అన్న) కథనం దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఈ విధంగా సువార్తనిచ్చారు: “చీకటి వేళల్లో మస్జిదుకు నడుచుకుంటూవచ్చే వారికి ప్రళయదినాన పరిపూర్ణకాంతి ప్రాప్తమవుతుందని శుభవార్త ఇవ్వండి”.

(సునన్ తిర్మిజీ)

ఇలాంటి శుభవార్తలు ఒక్క నమాజును కూడా తప్పిపోకుండా జాగ్రత్త వహిస్తూ,

ఎవరైతే పరలోక సాఫల్య పుణ్యఫలాపేక్షతో సామూహిక నమాజులను చేస్తారో అలాంటి వారికే వర్తిస్తాయి. నమాజులను ఎగ్గొట్టేవారికి, అశ్రద్ధ, బద్దకం, ఏమరుపాటు చూపే వారికి నరక విముక్తి లభించదు, పరిపూర్ణ స్వర్గ కాంతి లభించదు. వారు నరకపు చిమ్మచీకటిలో నరక యాతనలు అనుభవిస్తారు. ప్రళయదినాన ఫిర్జెన్, ఖరూన్, హమాన్, ఉబైబిన్ ఖల్ఫ్ లాంటి దైవ తిరస్కారులతో లేపబడతారు.

అల్లాహ్ మనందరినీ అలాంటి శిక్షల నుండి, యాతనల నుండి కాపాడుగాక; ప్రతీ రోజు ఐదు పూటల నమాజులను చిత్తశుద్ధితో దైవ ప్రవక్త (స) సూచించిన పద్ధతిలో చేసే భాగ్యాన్ని ప్రసాదించుగాక, నమాజు ద్వారా ఇహలోకంలో కంటి చలువను, ప్రశాంతతను ప్రసాదించి, పరలోకంలో పరిపూర్ణ కాంతి, స్వర్గాన్ని ప్రసాదించుగాక! ఆమీన్. యా రబ్బల్ ఆలమీన్.

